

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2025

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esihenkilö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatuslaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty v. 2022. Suunnitelma tukee esihenkilöiden ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatuslain mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatuslaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2025 ammattitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisääntyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit etukäteen lain edellyttämällä tavalla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön järjestäminen edellyttää vastuuohjaajan resurssin sekä koulunkäynnin ohjaajien työpanosta.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustusta toimintavuodelle 2024-2025 koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Saatu avustus käytetään lastenhoitajan palkkamenoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Varhaiskasvatuksen täyttöaste Asiakastytytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	- Kaislatassuilla 10 1-3-vuotiaasta Sammaltassuilla 15 3-5-vuotiaasta Kivitassuilla 11 3-5-vuotiaasta - Tehty toukokuussa 2025, kooste jaetaan vanhemmille ja sivistyslautakunnalle syksy 2025. - Tehdään vuosittain, arviointi tehty joulukuussa 2025. - Kulttuurikasvatusta toteutettu yhteistyössä kirjaston ja musiikkiopiston kanssa. (Taidenäyttely 3/2025, yhteismuskari 3/2025.) - Kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen Uulu mukana perhetapahtumassa 28.5.2025 - Operaatio Pirkanmaan kulttuuritapahtuma toteutunut joulukuussa 2025.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Toimintakauden arviointi Henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitäminen	Toukokuussa 2025 Vaka-opettaja valmistunut Nepsy-valmentajaksi toukokuussa 2025 ja 3 työntekijää suorittanut oppisopimuksella työn ohessa Lapsen neuro-psykiatriset erityispiirteet ja kasvattajan tuki (15 op) opintoja ja valmistuneet kesäkuussa 2025. Yhteistyötä koulun nepsy-valmentajan ja Pirhan työntekijöiden kanssa suunniteltu elokuussa 2025 ja käynnistetty paikallinen nepsy-tiimi

			vakan ja koulun henkilökunnasta sekä Pirhan edustuksesta.
--	--	--	---

2025 Varhaiskasvatus						
	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 01-12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Sosiaalitoimen maksut	32 000	-5 500	26 500	24 390	2 110	92 %
Muut palvelumaksut	6 500	0	6 500	8 730	-2 230	134 %
Maksutuotot	38 500	-5 500	33 000	33 120	-120	100 %
Tuet ja avustukset	30 000	0	30 000	0	30 000	0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	-157	157	0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	-157	157	0 %
TOIMINTATUOTOT	68 500	-5 500	63 000	32 962	30 038	52 %
Palkat ja palkkiot	-567 213	-41 600	-608 813	-660 672	51 859	109 %
Eläkekulut	-95 519	-7 005	-102 524	-111 038	8 514	108 %
Muut henkilösivukulut	-19 115	-1 402	-20 517	-21 268	751	104 %
Henkilösivukulut	-114 634	-8 407	-123 041	-132 307	9 266	108 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	9 936	-9 936	0 %
Henkilöstökulut	-681 847	-50 007	-731 854	-783 043	51 189	107 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	-744	744	0 %
Muiden palveluiden ostot	-21 700	0	-21 700	-23 130	1 430	107 %
Palvelujen ostot	-21 700	0	-21 700	-23 874	2 174	110 %
Ostot tilikauden aikana	-9 300	0	-9 300	-9 886	586	106 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 300	0	-9 300	-9 886	586	106 %
Avustukset kotitalouksille	-45 000	0	-45 000	-53 961	8 961	120 %
Avustukset	-45 000	0	-45 000	-53 961	8 961	120 %
Vuokrat	-5 700	0	-5 700	-894	-4 806	16 %
Muut toimintakulut	-2 300	0	-2 300	-2 126	-174	92 %
Muut toimintakulut	-8 000	0	-8 000	-3 020	-4 980	38 %
TOIMINTAKULUT	-765 847	-50 007	-815 854	-873 783	57 929	107 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-697 347	-55 507	-752 854	-840 821	87 967	112 %
VUOSIKATE	-697 347	-55 507	-752 854	-840 821	87 967	112 %
TILIKAUDEN TULOS	-697 347	-55 507	-752 854	-840 821	87 967	112 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-697 347	-55 507	-752 854	-840 821	87 967	112 %

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion

oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määäämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Lukuvuoden 2024—2025 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen*. Kunnan strategian mukaisesti nämä arvot jalkautuvat koulun arjessa palveluhenkisyynä, yhteisöllisyytenä ja rohkeutena (tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty valtionavustuksia lukuvuodelle 2024—2025 koulutuksellisen tasa-arvon ja opetuksen laadun edistämiseen, Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon sekä koulunuorisotyön kehittämiseen. Saaduilla avustuksilla on turvattu henkilöstöresurssia, palkattu kouluvalmentaja ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. alueellisessa opiskeluhoiton yhteistyöryhmässä sekä Pirkanmaan eteläisen alueen sivistys- ja opetusjohtajien kokoontumisissa. Pirkanmaan NYT Yrityskylä järjestää opettajille koulutusta ja Yrityskylä-oppitunteja oppilaille.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Pitkillä välitunneilla tarjotun ohjatun toiminnan määrä	Keskipäivän pitkillä välitunneilla kevätkaudella 2025 oppilaille tarjottu runsaasti kerhotoimintaa: lukukerho, tarinakerho, laulukerho, kuntosali, lautapelit, leikkikerho, tanssikerho, noppapelit, käsityöt ja askartelu. Syyslukukaudella tarinakerho, lautapelikerho, kuntosali, tanssikerho, noppapelit, leikkikerho ja käsityö-/kuviskerho.
		Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastukset	
		Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi-itsearviointityökalua	LSSAVI: C-rakennuksen työsuojelutarkastus. Terveydensuojelulain mukainen tarkastus marraskuussa. Radonmittauksia, joiden perusteella ympäristöterveystarkastaja kirjannut edellytettäviä toimenpiteitä.
		Lukuvuoden jaksopalautteen kehittäminen	
		Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Arviointi tehty lokakuussa.

			Opettajia on ohjeistettu jatkuvaan jaksopalautteen keräämiseen oppilailta ja opiskelijoilta. Asiasta muistutetaan mm. elokuun suunnittelukoukoksessa sekä syys- ja talviloman yhteydessä. Otettu käyttöön.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Lukuvuoden arviointi Koulutuspäivien määrä	Arviointi toteutettu lukuvuosittain huhtikuussa oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja koulun henkilöstölle. Myös kehityskeskusteluissa käydään asiaa läpi. Liikunnanopettaja opiskellut nepsy-valmentajaksi, puolikas veso-koulutus joustavasta esi- ja alkuopetuksesta sekä oppimisen tuen uudistuksesta toteutettu keväällä. Elokuussa kaikki opettajat Ylä-Pirkanmaan kuntien yhteisessä koulutuspäivässä Mänttä-Vilppulassa. Kahden tunnin veso-koulutus nepsy-asioista lokakuussa. Lisäksi 4 h valinnaista veso-koulutusta lukuvuoden aikana.
Tarjoamme houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa.	Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.	Lukion markkinoinnin näkyvyys sisäisesti ja ulkoisesti Lukiolaisten yhteisöllisyyden ja ryhmäytymisen edistäminen ja keskeyttämisen ehkäisy	Facebook, Instagram, blogi, paperiesitteet, lehtimainontaa, ravimainontaa, messut, esittely Sariolan koulun 8.- ja 9.-luokkalaisille, esittelykierrokset kiinnostuneille, hupparit joissa lukion ja Kuhmoisten logot. Yhteisiä tapahtumia. Lukion tutoreiden toiminta. Kouluvalmentaja toimii opiskelijoiden ennaltaehkäisevänä tukena ja edistää ryhmäytymistä. Erilaisten hyvinvointituokioiden pitäminen luokissa.

2025 Yhtenäiskoulu

	Toteuma 01-12/2025	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA+muutos 2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Liiketoiminnan myyntituotot	22 135	12 000	21 670	33 670	11 535	66 %
Muut suoritteiden myyntituotot	108	0	0	0	-108	0 %
Myyntituotot	22 243	12 000	21 670	33 670	11 427	66 %
Muut palvelumaksut	3 714	1 150	0	1 150	-2 564	323 %
Maksutuotot	3 714	1 150	0	1 150	-2 564	323 %
Tuet ja avustukset	220 988	104 500	0	104 500	-116 488	211 %
Muut toimintatuotot	13 105	0	0	0	-13 105	0 %
Muut toimintatuotot	13 105	0	0	0	-13 105	0 %
TOIMINTATUOTOT	260 051	117 650	21 670	139 320	-120 731	187 %
Palkat ja palkkiot	-1 626 705	-1 513 395	0	-1 513 395	113 310	107 %
Eläkekulut	-276 534	-254 519	0	-254 519	22 015	109 %
Muut henkilösivukulut	-51 940	-50 934	0	-50 934	1 006	102 %
Henkilösivukulut	-328 474	-305 453	0	-305 453	23 021	108 %
Henkilöstökorvaukset	33 521	0	0	0	-33 521	0 %
Henkilöstökulut	-1 921 658	-1 818 848	0	-1 818 848	102 810	106 %
Asiakaspalvelujen ostot	-75 348	-36 165	-13 335	-49 500	25 848	152 %
Muiden palveluiden ostot	-462 081	-439 010	0	-439 010	23 071	105 %
Palvelujen ostot	-537 430	-475 175	-13 335	-488 510	48 920	110 %
Ostot tilikauden aikana	-78 839	-63 450	0	-63 450	15 389	124 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-78 839	-63 450	0	-63 450	15 389	124 %
Vuokrat	-8 724	-19 300	0	-19 300	-10 576	45 %
Muut toimintakulut	-3 926	-3 650	0	-3 650	276	108 %
Muut toimintakulut	-12 650	-22 950	0	-22 950	-10 300	55 %
TOIMINTAKULUT	-2 550 576	-2 380 423	-13 335	-2 393 758	156 818	107 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 290 525	-2 262 773	8 335	-2 254 438	36 087	102 %
VUOSIKATE	-2 290 525	-2 262 773	8 335	-2 254 438	36 087	102 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 290 525	-2 262 773	8 335	-2 254 438	36 087	102 %
NETTO KUSTANNUS	-2 290 525	-2 262 773	8 335	-2 254 438	36 087	102 %

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esihenkilö: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esihenkilö (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistykseen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita esimerkiksi kansainvälistä nuorisotyötä kehittämällä yhteistyössä Nuorisokeskus Marttisen kanssa. Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esihenkilön johdolla. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään Pop up -toiminnalla sekä yhteistyön tiivistämisellä varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun kanssa. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.	Asiakastyytyväisyyskyselyt ja asiakasmäärät Digituki, verkkokirjasto, e-aineisto, omatoimiasioinnit määrät	Kirjasto: fyysiset asiakaskäynnit 36.594, omatoimijalla kirjautumisia 9.698, verkkokirjastossa 16.935. Kirjastogalleria 11 näyttelyä, 2 756 vierasta. Riihigalleriassa 1.475 vierasta. Minun kirjani -ilta, osallistujia 22. Elokuvanäytöksiä 37, katsojia 1660, eniten <i>100 litraa sahtia</i>: 331 katsojaa. Oppilaita taiteen perusopetuksessa keskimäärin 32 henkilöä, musiikkileikkikoulussa 22,5 ja aikuisopetuksessa 7,5. OSKOn opiskelijoita 126 ja kursseja 22. Nuorisotalo: kävijämäärä 1481 sisältäen myös kouluvalmentajan oman luokan illat ja lukiolaisten ryhmätyksen sekä Säpinöiden käynnit ja ukrainalaisillat. Kansainvälinen nuorisotyö: Leirit Marttisilla ja Belgiassa, 4 nuorta. Muu nuorisotyö: koulunuokku 121 kävijää, kevätleiri 10, talvilomareissu 50, laskiaisrieha 60, Linnanmäki 38, kylpyläreissu 38, syysrieha 70, kirjastoyhteistyö 16, Kynntiläreippailu 138. Digitukea saatavissa joustavasti kirjaston palveluaikoina ja kotikäynneillä. Lisäksi järjestetty senioreiden digitukipäivä yhteistyössä Verkosta virtaa -hankkeen, Mukanetin vertaisohjaajien sekä Osuuspankin kanssa. "Kahville kirjastoon" srk:n kanssa keskiviikkoisin. Kirjapiirit kuukausittain. Tilat Sydänkahvilan, Muistikahvilan, yhdistysten ja Pirhan Lähitorin toiminnalle. Kirjaston käytönopastuksia koululuokille 5 ja kirjavinkkauksia 6, satuhetkiä 10. Lisäksi kirjailijavierailijoita koululle ja päiväkodille.

	Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.	Nuorisovaltuuston kokoukset /aloitteet Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja ryhmät Kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittäminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi	Kirjaston Lukukerho kerran viikossa koululla pitkällä välitunnilla. Lukudiplomi-työntekijä valmistelee eri ikäryhmille sekä koululuokille lukudiplomeja. Kokouksia seitsemän. Ponsi: koulukeskuksen sisäilman ongelmat. Liikuntaryhmät: Senioritanssi, lihaskuntojumppa ja tuolijumppa. Ikiliikkuja-viikko viikolla 11 (Pysy Pystyssä, Tue tarvittaessa-hanke). Ikäihmisten tasapainoa ja lihaskuntoa ylläpitäviä pienryhmiä 2 syyskaudella. Soveltavan liikuntaryhmän kokeilu 7 osallistujaa. Puulaakilentopallo sarja aloitti 4 joukkueen voimin. Uintiretkiä Jämsänkoskelle järjestettiin 4kpl. Lähtötorin/ Sylvintuvan jumppa keskiviikkoisin. Neuvonta-asiakkaita on käynyt 41 + 1 ryhmämuotoinen neuvonta kuntosalilla. Tarjotin sekä kunnan että Pirhan sivuilla. Kirjaston henkilökunta tuotti kulttuuriohjelmaa Pirhan lähtötorille. Pitkän välitunnin kuntosali- ja tanssikerhoissa 10-15 oppilasta/vk, Harrastamisen mallin liikunnallisia kerhoja neljä, osallistuja 7-15 hlöä/kerho. Kesän leireillä 64 ja uimakouluissa 54 lasta. Kesä-heinäkuun jalkapallotreenit 3 x vk. Liikunnanohjaaja ohjasi päiväkodille 2 x kk lastenryhmiä.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri	Kirjasto: 3 koulutuspäivää. Nuoriso-ohjaaja 2 pvää, kouluvalmentaja 3 pvää, liikuntaohjaaja 5 pvää. Lisäksi Sportec-messut. Ei testattu.

2025 Elämänlaatupalvelut

	Toteuma 01-12/2025	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA+muutos 2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Liiketoiminnan myyntituotot	10 683	13 900	0	13 900	3 217	77 %
Myyntituotot	10 683	13 900	0	13 900	3 217	77 %
Muut palvelumaksut	13 609	10 250	0	10 250	-3 359	133 %
Maksutuotot	13 609	10 250	0	10 250	-3 359	133 %
Tuet ja avustukset	28 574	23 500	11 500	35 000	6 426	82 %
Vuokratuotot	383	0	0	0	-383	0 %
Muut toimintatuotot	11 518	0	0	0	-11 518	0 %
Muut toimintatuotot	11 901	0	0	0	-11 901	0 %
TOIMINTATUOTOT	64 767	47 650	11 500	59 150	-5 617	109 %
Palkat ja palkkiot	-371 251	-322 003	-20 700	-342 703	28 548	108 %
Eläkekulut	-62 443	-54 183	-3 486	-57 669	4 774	108 %
Muut henkilösivukulut	-12 070	-10 843	-698	-11 541	530	105 %
Henkilösivukulut	-74 513	-65 026	-4 183	-69 210	5 304	108 %
Henkilöstökorvaukset	304	0	0	0	-304	0 %
Henkilöstökulut	-445 461	-387 029	-24 883	-411 913	33 548	108 %
Asiakaspalvelujen ostot	-2 319	-2 250	0	-2 250	69	103 %
Muiden palveluiden ostot	-133 952	-118 010	0	-118 010	15 942	114 %
Palvelujen ostot	-136 270	-120 260	0	-120 260	16 010	113 %
Ostot tilikauden aikana	-63 697	-62 800	0	-62 800	897	101 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 697	-62 800	0	-62 800	897	101 %
Avustukset liikelaitoksille	-2 698	-5 100	0	-5 100	-2 402	53 %
Avustukset	-2 698	-5 100	0	-5 100	-2 402	53 %
Vuokrat	-5 877	-4 700	0	-4 700	1 177	125 %
Muut toimintakulut	-1 497	-550	0	-550	947	272 %
Muut toimintakulut	-7 375	-5 250	0	-5 250	2 125	140 %
TOIMINTAKULUT	-655 500	-580 439	-24 883	-605 323	50 178	108 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-590 734	-532 789	-13 383	-546 173	44 561	108 %
VUOSIKATE	-590 734	-532 789	-13 383	-546 173	44 561	108 %
Poistot ja arvonalentumiset	-33 517	-21 550	0	-21 550	11 967	156 %
TILIKAUDEN TULOS	-624 251	-554 339	-13 383	-567 723	56 528	110 %
NETTO KUSTANNUS	-624 251	-554 339	-13 383	-567 723	56 528	110 %

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ateria- ja puhtauspalveluiden päällikkö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi valmistuskeittiö ja kaksi jakelukeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta. Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuosittelusten mukaista ruokaa. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion

ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: Syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskelijaruokailusuositus sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Powerresta atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Kouluruokadiplomi ja Oiva-raportit Koululaiskysely vuosittain Lähiruoan monipuolinen hyödyntäminen	Kouluruoka- ja makuuakkoosediplomi haetaan 3 vuoden välein (edellinen 2024). Oiva-raportit koulun keskuskeittiöllä joka vuosi ja päiväkodin tarjoilukeittiöllä kolmen vuoden välein. Nykytilaselvitys tehdään vuosittain syksyllä. Kouluruokakysely vuosittain syksyllä. Marjoja, kananmunia saadaan omasta kunnasta. Luomua käytetään puurohiutaleissa ja joissakin vihanneksissa.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri	Neljä ohjelmisto- ja uusien ravitsemussuositusten mukaista koulutusta. Tehdään syksyllä kehityskeskusteluissa.

2025 Ruokapalvelut

	Toteuma 01-12/2025	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA+muutos 2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Liiketoiminnan myyntituotot	5 841	3 800	0	3 800	-2 041	154 %
Myyntituotot	5 841	3 800	0	3 800	-2 041	154 %
Tuet ja avustukset	3 765	3 000	0	3 000	-765	125 %
TOIMINTATUOTOT	9 605	6 800	0	6 800	-2 805	141 %
Palkat ja palkkiot	-148 779	-139 570	0	-139 570	9 209	107 %
Eläkekulut	-25 448	-23 504	0	-23 504	1 945	108 %
Muut henkilösivukulut	-4 959	-4 704	0	-4 704	255	105 %
Henkilösivukulut	-30 407	-28 207	0	-28 207	2 200	108 %
Henkilöstökorvaukset	235	0	0	0	-235	0 %
Henkilöstökulut	-178 951	-167 777	0	-167 777	11 174	107 %
Asiakaspalvelujen ostot	-615	-590	0	-590	25	104 %
Muiden palveluiden ostot	-24 408	-21 110	0	-21 110	3 298	116 %
Palvelujen ostot	-25 023	-21 700	0	-21 700	3 323	115 %
Ostot tilikauden aikana	-143 066	-94 100	0	-94 100	48 966	152 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-143 066	-94 100	0	-94 100	48 966	152 %
Vuokrat	-1 451	-1 500	0	-1 500	-49	97 %
Muut toimintakulut	-3 562	-320	0	-320	3 242	1 113 %
Muut toimintakulut	-5 013	-1 820	0	-1 820	3 193	275 %
TOIMINTAKULUT	-352 053	-285 397	0	-285 397	66 656	123 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-342 448	-278 597	0	-278 597	63 851	123 %
VUOSIKATE	-342 448	-278 597	0	-278 597	63 851	123 %
TILIKAUDEN TULOS	-342 448	-278 597	0	-278 597	63 851	123 %
NETTO KUSTANNUS	-342 448	-278 597	0	-278 597	63 851	123 %

2025 Sivistystoimi

	Toteuma 01-12/2025	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA+muutos 2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Liiketoiminnan myyntituotot	38 658	29 700	21 670	51 370	12 712	75 %
Muut suoritteiden myyntituotot	108	0	0	0	-108	0 %
Myyntituotot	38 767	29 700	21 670	51 370	12 603	75 %
Sosiaalitoimen maksut	24 390	32 000	-5 500	26 500	2 110	92 %
Muut palvelumaksut	26 053	17 900	0	17 900	-8 153	146 %
Maksutuotot	50 442	49 900	-5 500	44 400	-6 042	114 %
Tuet ja avustukset	253 327	161 000	11 500	172 500	-80 827	147 %
Vuokratuotot	383	0	0	0	-383	0 %
Muut toimintatuotot	24 466	0	0	0	-24 466	0 %
Muut toimintatuotot	24 849	0	0	0	-24 849	0 %
TOIMINTATUOTOT	367 385	240 600	27 670	268 270	-99 115	137 %
Palkat ja palkkiot	-2 807 407	-2 542 181	-62 300	-2 604 481	202 926	108 %
Eläkekulut	-475 463	-427 724	-10 491	-438 216	37 248	108 %
Muut henkilösivukulut	-90 238	-85 596	-2 100	-87 695	2 542	103 %
Henkilösivukulut	-565 701	-513 320	-12 591	-525 911	39 790	108 %
Henkilöstökorvaukset	43 995	0	0	0	-43 995	0 %
Henkilöstökulut	-3 329 112	-3 055 501	-74 891	-3 130 392	198 720	106 %
Asiakaspalvelujen ostot	-79 026	-39 005	-13 335	-52 340	26 686	151 %
Muiden palveluiden ostot	-643 571	-599 830	0	-599 830	43 741	107 %
Palvelujen ostot	-722 596	-638 835	-13 335	-652 170	70 426	111 %
Ostot tilikauden aikana	-295 488	-229 650	0	-229 650	65 838	129 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-295 488	-229 650	0	-229 650	65 838	129 %
Avustukset kotitalouksille	-53 961	-45 000	0	-45 000	8 961	120 %
Avustukset liikelaitoksille	-2 698	-5 100	0	-5 100	-2 402	53 %
Avustukset	-56 658	-50 100	0	-50 100	6 558	113 %
Vuokrat	-16 946	-31 200	0	-31 200	-14 254	54 %
Muut toimintakulut	-11 111	-6 820	0	-6 820	4 291	163 %
Muut toimintakulut	-28 057	-38 020	0	-38 020	-9 963	74 %
TOIMINTAKULUT	-4 431 912	-4 012 106	-88 226	-4 100 332	331 580	108 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-4 064 528	-3 771 506	-60 556	-3 832 062	232 466	106 %
VUOSIKATE	-4 064 528	-3 771 506	-60 556	-3 832 062	232 466	106 %
Poistot ja arvonalentumiset	-33 517	-21 550	0	-21 550	11 967	156 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 098 044	-3 793 056	-60 556	-3 853 612	244 433	106 %
NETTO KUSTANNUS	-4 098 044	-3 793 056	-60 556	-3 853 612	244 433	106 %